

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра української філософії і культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана філософського факультету
з навчальної роботи

Л.Г.Комаха

«__» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання культурології у вищих навчальних закладах

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія
освітній рівень Магістр
освітня програма Культурологія

спеціалізація
(за наявності)

_____ (назва спеціалізації)

вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2017/2018</u>
Семестр	Перший
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладач: Руденко Сергій Валерійович, д.філос.н., доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники: Руденко Сергій Валерійович, доктор філософських наук, доцент кафедри української філософії і культури

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри _____

_____ М.Ю.Русин

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

1

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № ____

Голова науково-методичної комісії _____ (І.І.Маслікова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – здобуття студентами поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, науково-педагогічних компетентностей, достатніх для ефективного виконання професійних обов'язків на посадах асистента, викладача й старшого викладача у вищому навчальному закладі, а також виконання науково-педагогічних завдань інноваційного характеру за спеціальністю «Культурологія».

2. Попередні вимоги до опанування навчальною дисципліною: поглиблене володіння фаховими компетентностями, що передбачені стандартом вищої освіти першого рівня за спеціальністю 034 «Культурологія».

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Методика викладання культурології у вищих навчальних закладах» є складовою освітньої програми підготовки фахівців другого рівня вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, викладається у першому семестрі у обсязі 3 кредитів ЄКТС. Підсумковою формою контролю є екзамен. Навчальна дисципліна складається із теоретичного та практичного блоків. Навчальна дисципліна має прикладну спрямованість, тому успішне виконання практичних завдань має пріоритетне значення у поточному та підсумковому оцінюванні.

4. Завдання (навчальні цілі). Головні завдання навчальної дисципліни є формування у студентів здатності створювати власні науково-педагогічні твори у галузі культурології, а саме навчальну програму дисципліни, робочу навчальну програму дисципліни, конспект лекцій, плани семінарських занять та самостійної роботи студентів. Також завданнями навчальної дисципліни є оволодіння студентами практичною методикою проведення лекцій, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи студентів та контрольних заходів у вищих навчальних закладах у галузі культурології.

5. Результати навчання за дисципліною: здатність здійснювати педагогічну діяльність, проводити навчальні заняття (семінарські, практичні, індивідуальні та консультації), забезпечуючи високий науково-теоретичний та методичний рівень викладання культурологічних дисциплін.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знання організаційно-правових засад діяльності вищих навчальних закладів України, науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу	лекція	письмова робота	20
1.2	Знання міжнародних принципів організації вищої освіти, вміння здійснювати науково-педагогічну діяльність у галузі культурології у формі академічної мобільності	лекція	письмова робота	10
2.1	Вміння створювати власний науково-педагогічний твір у галузі культурології (навчальна програма, конспект лекцій,)	лекція, семінарське заняття	письмова робота	30
2.2	Вміння ефективно використовувати інструменти електронного навчання (Moodle) у науково-педагогічній діяльності	лекція, семінарське заняття	практична робота зі створення електронної сторінки у рамках системи електронного навчання філософського факультету www.philosophy.kiev.ua	10
3.1	Практичні навички методичного забезпечення проведення лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів, форм контролю й оцінювання.	семінарське заняття	письмова робота	10
4.1.	Здатність адаптувати методику викладання культурології до потреб ринку праці, а також в умовах трансформації системи освіти, зміни освітніх запитів.	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10
4.2.	Здатність ефективно працювати у науково-педагогічному колективі (кафедра, факультет, підрозділ)	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання							
Спеціалізоване знання про організаційне та науково-методичне забезпечення викладання культурології та культурологічних дисциплін.	+	+	+	+			
Здатність здійснювати педагогічну діяльність, проводити навчальні заняття (семінарські, практичні, індивідуальні та консультації), забезпечуючи високий науково-теоретичний та методичний рівень викладання культурологічних дисциплін.					+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Вид семестрової роботи	Оцінка мінімальна/максимальна	мінімально допустима оцінка за весь курс	максимальна оцінка за весь курс
Письмове виконання завдань семінарського заняття та їх усна презентація	1/5	20	30
Комплексний тест за теоретичним блоком	1/30	16	30
Всього		36	60

Критерії оцінювання письмового виконання завдань практичного заняття.

5 балів - студент у повному обсязі виконав усі завдання семінарського заняття, не допустивши жодної помилки.

4 бали - студент у повному обсязі виконав усі завдання семінарського заняття, допустивши не більше двох фактичних та/або методичних помилок.

3 бали – студент у повному обсязі виконав завдання семінарського заняття, допустивши від трьох до десяти фактичних та/або методичних помилок.

2 бали – студент частково виконав завдання семінарського заняття (не менше 80%), або допустив від одинадцяти до п'ятнадцяти фактичних та/або методичних помилок.

1 бал – студент частково виконав завдання семінарського заняття (менше 80%, але більше 50%), або припустився більше п'ятнадцяти фактичних та/або методичних помилок.

0 балів – студент виконав менше 50% завдань семінарського заняття.

Критерії оцінювання тестового завдання.

Тестове завдання складається із 30 питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 1 бала.

- Підсумкове оцінювання.

Здійснюється у формі екзамену. Екзамен проводиться у письмовій формі. Оцінювання екзамену проводиться на основі письмової роботи студента.

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше **36 балів**. Умовою допуску до екзамену є виконання студентом усіх практичних завдань із сумарною оцінкою не менше 10 балів й комплексного тестового завдання із оцінкою не менше 10 балів.

Оцінка за екзамен не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

7.2. Організація оцінювання

- Організація оцінювання семінарських занять:

Семінарські заняття проводяться у формі усного обговорення студентами спільно з викладачем виконаних завдань у формі презентацій, виступів, запитань та відповідей.

Студенти повинні надіслати не пізніше 15-00 робочого дня, який передуює встановленому розкладом часу проведення практичного заняття, на спеціально створену адресу електронної пошти викладача виконані у письмовій формі завдання практичного заняття.

Відвідування семінарських занять та участь у обговоренні виконаних завдань є обов'язковою. У разі відмови студента без поважних причин брати участь у обговоренні питань семінарського заняття, відмови без поважних причин від презентації виконаних ним завдань та від відповіді на запитання викладача й студентів, викладач може оцінити роботу такого студента оцінкою «0».

У разі відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, виконане ним завдання оцінюється у встановлений термін, а у журналі обліку успішності поруч із оцінкою робиться відмітка про відсутність студента на семінарському занятті з поважної причини «НП».

У разі відсутності студента на практичному занятті без поважної причини, викладач може перенести оцінювання роботи такого студента на пізніший термін на власний розсуд (але не пізніше дати проведення завершального практичного заняття). У журналі обліку успішності поруч із оцінкою робиться відмітка про

відсутність студента на семінарському занятті без поважної причини «Н».

Викладач повідомляє оцінки за виконані завдання поточного семінарського заняття за 5 хвилин до завершення поточного семінарського заняття. Викладач може не повідомляти оцінки студентів, які відсутні на практичному занятті.

У разі порушення студентом встановленого терміну подання виконаних завдань семінарського заняття з поважної та без поважної причини, викладач може перенести оцінювання роботи такого студента на пізніший термін на власний розсуд (але не пізніше дати проведення підсумкового практичного заняття).

- Організація оцінювання тестового завдання.

Тестування проводиться на одному із лекційних занять тривалістю 40 хвилин. Про дату проведення тесту викладач повідомляє студентів за 7 днів до його проведення, як правило, на лекційному занятті.

Під час виконання тестового завдання студентам забороняється користуватися будь-якими допоміжними матеріалами та електронними пристроями.

Результати виконання студентами тестового завдання оголошуються на наступному лекційному занятті.

- Організація оцінювання екзамену.

Екзамен проводиться виключно у письмовій формі. Студентам пропонуються білети, які містять два запитання, кожне з яких оцінюється від 0 до 20 балів. Білет студент обирає шляхом жеребкування.

Тривалість проведення письмової частини екзамену – 3 академічні години.

Результати екзамену повідомляються студентам не пізніше 14-00 наступного після екзамену дня.

Максимальна оцінка за екзамен складає 40 балів.

Оцінка за екзамен не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Критерії оцінювання письмових відповідей.

20 балів – студент дав повну, вичерпну, точну відповідь на питання в білеті, не припустивши жодної помилки.

15-19 – студент дав кваліфіковану, вичерпну відповідь на питання в білеті, припустивши від 1 до 5 несуттєвих помилок.

10 -14 – студент дав кваліфіковану відповідь на питання в білеті, припустивши 1-2 суттєві помилки.

5-9 – студент дав неповну відповідь на питання, або допустив більше 2 суттєвих помилок.

1-4 – студент дав фрагментарну й поверхову відповідь на питання.

0 – студент не дав відповіді на питання.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура курсу

№ п/п	Тема	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Вступ до курсу	2		2
2	Організаційно-правові засади діяльності вищих навчальних закладів України та учасників освітнього процесу.	2	2	10
3	Компетентнісний підхід у викладанні культурології	2	2	10
4	Методика розробки навчальної програми курсу	2	2	10
5	Методика проведення лекційних занять	2	2	8
6	Методика проведення семінарських (практичних) занять та організації самостійної роботи студента	2	2	10
7	Застосування інструментів електронного навчання у викладанні культурології	2	2	12
	Всього	14	12	62

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Семінарських занять – 12 год.

Самостійна робота – 62 год.

Плани лекційних занять

Лекція 1. Вступ до курсу

Зміст поняття «методика викладання». Організаційно-правові засади методики викладання культурології у вищій школі України: загальна характеристика. Основні міжнародні принципи та підходи до методики викладання у вищій школі: загальна характеристика.

Лекція 2. Організаційно-правові засади діяльності вищих навчальних закладів України та учасників освітнього процесу

Загальна характеристика навчальних закладів України. Поняття, види і типи вищих навчальних закладів України. Функції та завдання вищих навчальних закладів України. Структура вищого навчального закладу України. Система вищих навчальних закладів України. Організація освітнього процесу. Учасники освітнього процесу. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників. Права та обов'язки осіб, що навчаються.

Лекція 3. Компетентнісний підхід у викладанні культурології

Сутність компетентнісного підходу та його методичне застосування. Національна рамка кваліфікацій. Стандарти вищої освіти. Види і структура освітніх програм. Види і структура освітньо-наукових програм. Зміст та структура навчального плану.

Лекція 4. Методика розробки навчальної програми курсу

Функції навчальної програми курсу у організації навчального процесу. Структура навчальної програми курсу з культурології. Методика опису навчального курсу. Методика формування структури курсу. Методика формування системи оцінювання знань студентів. Методика проведення форм контролю знань студентів.

Лекція 5. Методика проведення лекційних занять

Функції та основні завдання лекції. Структура лекційного заняття. Методика підготовки конспекту лекції. Використання аудіовізуальних засобів у проведенні лекційних занять з культурології.

Лекція 6. Методика проведення семінарських (практичних) занять та організації самостійної роботи студента

Функції та основні завдання семінарського (практичного) заняття. Структура семінарського заняття. Види семінарських занять. Методика підготовки плану семінарського заняття й опорного конспекту. Використання аудіовізуальних

засобів у проведенні семінарського заняття. Використання аудіовізуальних засобів у проведенні семінарських занять з культурології. Методика планування самостійної роботи студентів. Науково-методичне забезпечення самостійної роботи студентів. Методика оцінювання самостійної роботи студентів.

7. Застосування інструментів електронного навчання у викладанні культурології

Зміст понять «електронне навчання» та «дистанційне навчання». Функції інструментів електронного навчання у процесі викладання культурології. Види програмного забезпечення електронного навчання. Програмне середовище Moodle: загальна характеристика. Методика формування електронної сторінки навчального курсу. Структура електронної сторінки навчального курсу. Методика застосування електронного навчання у проведенні лекційних занять. Методика застосування електронного навчання у проведенні семінарських (практичних) занять. Методика застосування електронного навчання у організації самостійної роботи студентів.

Практичні заняття

Практичне заняття 1

1. Визначення загальних компетентностей навчального курсу.
2. Визначення фахових компетентностей навчального курсу.
3. Визначення очікуваних результатів курсу.
4. Розробка навчально-тематичного плану на основі бюджету часу.

Практичне заняття 2

1. Розробка навчально-тематичного плану лекцій.
2. Розробка навчально-тематичного плану семінарських занять.
3. Розробка навчально-тематичного плану самостійної роботи студентів.

Практичне заняття 3

1. Розробка списків рекомендованої літератури навчального курсу.
2. Розробка методичного забезпечення поточних контрольних заходів.
3. Розробка методичного забезпечення підсумкових контрольних заходів.

Практичне заняття 4

1. Розробка опорного конспекту лекцій

2. Розробка презентаційних (аудіовізуальних) матеріалів до лекцій.

Практичне заняття 5

1. Створення електронної сторінки навчального курсу в межах програмного середовища електронного навчання.

9. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
3. Національна рамка кваліфікацій. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
4. Проекти стандартів вищої освіти. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoji-osviti.html>

Додаткова література:

1. Tuning Educational Structures in Europe. Режим доступу: <http://unideusto.org/tuningeu/>

10. Додаткові ресурси: Система електронного навчання філософського факультету – www.e-philosophy.kiev.ua.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ»
для студентів філософського факультету ОС «Магістр», спеціальності
«Культурологія»

1. Зміст поняття «методика викладання».
2. Організаційно-правові засади методики викладання культурології у вищій школі України: загальна характеристика.
3. Основні міжнародні принципи та підходи до методики викладання у вищій школі: загальна характеристика.
4. Компетентнісний підхід у викладанні культурології та культурологічних дисциплін.
5. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: загальна характеристика.
6. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система в системі вищої освіти України.
7. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти.
8. Стандарти освітньої діяльності: сутність та функції.
9. Управління у сфері вищої освіти України: загальна характеристика.
10. Система забезпечення якості вищої освіти України: загальна характеристика.
11. Основні функції вищого навчального закладу в Україні.
12. Типи вищих навчальних закладів в Україні.
13. Принципи діяльності, основні права та обов'язки вищого навчального закладу України.
14. Структура вищого навчального закладу в Україні: загальна характеристика.
15. Кафедра як базовий структурний підрозділ вищого навчального закладу: основні функції та завдання.
16. Управління вищим навчальним закладом: загальна характеристика.
17. Зміст, структура та принципи створення освітньої програми.
18. Зміст, структура та принципи створення навчальної програми з культурологічних дисциплін.
19. Зміст, структура та основні принципи створення робочої навчальної програми з культурологічних дисциплін.
20. Форми організації освітнього процесу та їх застосування у процесі викладання культурологічних дисциплін.
21. Види навчальних занять та особливості їх використання у процесі викладання культурологічних дисциплін.
22. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників.
23. Права та обов'язки студентів.

24. Поєднання освітньої, науково-дослідної та інноваційної складових у процесі викладання культурології та культурологічних дисциплін у вищій школі.
25. Основні програмні компетентності культурологічних дисциплін.
26. Мета та основні завдання культурологічних дисциплін у вищій школі.
27. Бюджет часу та принципи побудови навчально-тематичного плану культурологічних дисциплін.
28. Методика підготовки та проведення лекції з культурологічних дисциплін.
29. Методика підготовки та проведення семінарського заняття з культурологічних дисциплін.
30. Методика підготовки, організації та забезпечення самостійної роботи студентів з культурологічних дисциплін.
31. Види навчальної літератури з культурології.
32. Принципи відбору навчальної літератури у процесі викладання культурологічних дисциплін.
33. Контроль якості освіти та методики оцінювання результатів роботи студентів з культурологічних дисциплін. Національна та міжнародна системи оцінювання.
34. Методи електронного навчання та їх застосування у процесі викладання культурологічних дисциплін.